

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE RADY (Euratom) 2021/100

z dnia 25 stycznia 2021 r.

ustanawiające specjalny program finansowy dotyczący likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami promieniotwórczymi oraz uchylające rozporządzenie (Euratom) nr 1368/2013

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, w szczególności jego art. 203,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z deklaracją rzymską przywódców 27 państw członkowskich oraz Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej z dnia 25 marca 2017 r. budżet Unii powinien zapewnić bezpieczną i pewną Europę. Programy likwidacji obiektów jądrowych już się do tego przyczyniły i nadal mogą się do tego przyczynić. Po zamknięciu obiektu jądrowego głównym pozytywnym skutkiem, jaki należy osiągnąć, jest stopniowe zmniejszanie ryzyka radiologicznego dla pracowników, ludności i środowiska w zainteresowanych państwach członkowskich, a także w całej Unii.
- (2) Specjalny program finansowy może przynieść dodatkową unijną wartość dodaną, jeżeli stanie się w Unii wzorcem w zakresie bezpiecznego radzenia sobie z kwestiami technologicznymi związanymi z likwidacją obiektów jądrowych oraz w zakresie rozpowszechniania wiedzy. Pomoc finansowa w ramach takiego programu finansowego powinna być udzielana na podstawie oceny *ex ante*, identyfikującej konkretne potrzeby i wskazującej na unijną wartość dodaną, w celu wsparcia likwidacji obiektów jądrowych oraz bezpiecznego gospodarowania odpadami promieniotwórczymi.
- (3) Działania objęte niniejszym rozporządzeniem powinny być zgodne z obowiązującym prawem unijnym i krajowym. Pomoc finansowa na podstawie niniejszego rozporządzenia powinna pozostawać wyjątkiem, bez uszczerbku dla zasad i celów wynikających z prawa unijnego dotyczącego bezpieczeństwa jądrowego, a mianowicie dyrektywy Rady 2009/71/Euratom ⁽²⁾, oraz gospodarowania odpadami, a mianowicie dyrektywy Rady 2011/70/Euratom ⁽³⁾. Zgodnie z art. 4 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy Rady 2011/70/Euratom ostateczna odpowiedzialność za bezpieczne gospodarowanie wypalonym paliwem jądrowym i wygenerowanymi odpadami promieniotwórczymi spoczywa na państwach członkowskich.
- (4) Zgodnie z Protokołem dotyczącym warunków i uzgodnień w sprawie przyjęcia Republiki Bułgarii i Rumunii do Unii Europejskiej ⁽⁴⁾ dołączonym do Traktatu dotyczącego przystąpienia Republiki Bułgarii i Rumunii do Unii Europejskiej ⁽⁵⁾ (zwanego dalej „Traktatem o przystąpieniu”) Bułgaria zobowiązała się do zamknięcia bloków 1 i 2 oraz bloków 3 i 4 elektrowni jądrowej Kozłoduj do dnia, odpowiednio, 31 grudnia 2002 r. i 31 grudnia 2006 r., a następnie do likwidacji tych bloków. Likwidacja ta spowodowała znaczne obciążenie finansowe Bułgarii kosztami bezpośrednimi i pośrednimi. Zgodnie ze swoimi zobowiązaniami Bułgaria zamknęła wszystkie wskazane bloki w wyznaczonych terminach.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 16 stycznia 2019 r. (Dz.U. C 411 z 27.11.2020, s. 494).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 2009/71/Euratom z dnia 25 czerwca 2009 r. ustanawiająca wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych (Dz.U. L 172 z 2.7.2009, s. 18).

⁽³⁾ Dyrektywa Rady 2011/70/Euratom z dnia 19 lipca 2011 r. ustanawiająca ramy wspólnotowe w zakresie odpowiedzialnego i bezpiecznego gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi (Dz.U. L 199 z 2.8.2011, s. 48).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 157 z 21.6.2005, s. 29.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 157 z 21.6.2005, s. 11.

- (5) Zgodnie z Protokołem nr 9 w sprawie bloku 1 i bloku 2 elektrowni jądrowej Bohunice V1 na Słowacji dołączonym do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań w Traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej ⁽⁶⁾ (zwanego dalej „Aktem o przystąpieniu”) Słowacja zobowiązała się do zamknięcia bloku 1 oraz bloku 2 elektrowni jądrowej Bohunice V1 do dnia, odpowiednio, 31 grudnia 2006 r. i 31 grudnia 2008 r., a następnie do likwidacji tych bloków. Likwidacja ta spowodowała znaczne obciążenie finansowe Słowacji kosztami bezpośrednimi i pośrednimi. Zgodnie ze swoimi zobowiązaniami Słowacja zamknęła wszystkie wskazane bloki w wyznaczonych terminach.
- (6) Wypełniając swoje zobowiązania wynikające z, odpowiednio, Traktatu o przystąpieniu oraz Aktu o przystąpieniu Bułgaria i Słowacja, korzystając z pomocy Unii, poczyniły znaczne postępy na drodze do likwidacji elektrowni jądrowych Kozłoduj i Bohunice V1. W celu bezpiecznego osiągnięcia końcowego stadium likwidacji konieczne są dalsze prace. Zgodnie z aktualnymi planami likwidacji zakończenie prac likwidacyjnych jest zaplanowane na koniec 2030 r. w przypadku elektrowni jądrowej Kozłoduj i na 2025 r. w przypadku elektrowni jądrowej Bohunice V1.
- (7) Wspólne Centrum Badawcze (JRC) Komisji Europejskiej zostało utworzone na mocy art. 8 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (zwanego dalej „Traktatem Euratom”). Zgodnie z tym artykułem w latach 1960–1962 podpisano umowy w sprawie ośrodków pomiędzy Wspólnotą a Niemcami, Belgią, Włochami i Niderlandami. W przypadku Włoch i Niderlandów krajowe obiekty jądrowe zostały przeniesione do Wspólnoty. W przedmiotowych czterech ośrodkach zbudowano dodatkową infrastrukturę do badań naukowych w obszarze jądrowym obejmującą również nowe obiekty. Niektóre z tych obiektów są nadal używane, podczas gdy inne zostały zamknięte, w niektórych przypadkach ponad 20 lat temu, i większość z nich stała się przestarzała.
- (8) Na podstawie art. 8 Traktatu Euratom i zgodnie z art. 7 dyrektywy 2011/70/Euratom JRC, jako posiadacz zezwolenia, realizuje swoje historyczne zobowiązania wynikające z działań w obszarze jądrowym oraz likwiduje swoje obiekty jądrowe, które zostały zamknięte zgodnie z odpowiednim ustawodawstwem krajowym. Zgodnie z powyższym w 1999 r. rozpoczęto realizację programu likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami promieniotwórczymi w JRC w drodze publikacji komunikatu do Parlamentu Europejskiego i Rady; od tej pory Komisja przekazywała regularnie aktualne informacje dotyczące postępów w realizacji programu.
- (9) Komisja uznała, że najlepszym wariantem dla spełnienia wymogów wynikających z art. 5 ust. 1 lit. f) i art. 7 dyrektywy 2011/70/Euratom jest realizacja strategii łączącej działania z zakresu likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami oraz rozpoczęcie rozmów między JRC a przyjmującymi państwami członkowskimi na temat ewentualnego przeniesienia zobowiązań związanych z likwidacją obiektów jądrowych i gospodarowaniem wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi w przypadku wzajemnych porozumień między Komisją a przyjmującymi państwami członkowskimi powinno zapewnić i utrzymywać odpowiednie zasoby do celów wypełniania swoich obowiązków związanych z likwidacją obiektów jądrowych i bezpieczeństwem gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi.
- (10) Niniejsze rozporządzenie stanowi odpowiedź na potrzeby zidentyfikowane w odniesieniu do wieloletnich ram finansowych na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. i określa pulę środków finansowych na cały czas trwania programów pomocy na rzecz likwidacji obiektów jądrowych bloków 1–4 elektrowni jądrowej Kozłoduj w Bułgarii (zwany dalej „programem Kozłoduj”) oraz bloków 1 i 2 elektrowni jądrowej Bohunice V1 na Słowacji (zwany dalej „programem Bohunice”) oraz na likwidację obiektów jądrowych i gospodarowanie wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi z obiektów jądrowych Komisji zlokalizowanych na terenie ośrodków JRC, a mianowicie JRC-Geel w Belgii, JRC-Karlsruhe w Niemczech, JRC-Ispra we Włoszech i JRC-Petten w Niderlandach (zwany dalej „programem JRC likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami promieniotwórczymi”). Ta pula środków finansowych stanowi główną kwotę odniesienia w rozumieniu pkt 17 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami ⁽⁷⁾ dla Parlamentu Europejskiego i Rady podczas corocznej procedury budżetowej.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 236 z 23.9.2003, s. 33.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1.

- (11) Do specjalnego programu finansowego dotyczącego likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami promieniotwórczymi (zwanego dalej „Programem”) stosuje się rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 ⁽⁸⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem finansowym”). Rozporządzenie finansowe określa zasady wykonania budżetu Unii, w tym zasady dotyczące dotacji, nagród, zamówień, zarządzania pośredniego, instrumentów finansowych, gwarancji budżetowych, pomocy finansowej oraz zwrotu kosztów poniesionych przez ekspertów zewnętrznych.
- (12) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 ⁽⁹⁾ i rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 ⁽¹⁰⁾, (Euratom, WE) nr 2185/96 ⁽¹¹⁾ i (UE) 2017/1939 ⁽¹²⁾ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków w zakresie zapobiegania nieprawidłowościom – w tym nadużyciom finansowym – ich wykrywania, korygowania i prowadzenia w ich sprawie postępowań, odzyskiwania środków utraconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania kar administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniami (Euratom, WE) nr 2185/96 i (UE, Euratom) nr 883/2013, Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) jest uprawniony do prowadzenia dochodzeń administracyjnych, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycia finansowe, korupcja lub wszelka inna nielegalna działalność na szkodę interesów finansowych Unii.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) jest uprawniona do prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawie przestępstw naruszających interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 ⁽¹³⁾. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, mają w pełni współpracować w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznać Komisji, OLAF, Trybunałowi Obrachunkowemu oraz, w przypadku państw członkowskich, które uczestniczą we wzmocnionej współpracy na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/1939, EPPO niezbędne prawa i dostęp, a także zapewnić, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonywaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa.

- (13) Niniejsze rozporządzenie nie przesądza o wynikach jakichkolwiek przyszłych procedur dotyczących pomocy przyznawanej przez państwa, które mogą zostać wszczęte zgodnie z art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).
- (14) Kwota środków przydzielonych do Programu, a także okres programowania i podział środków pomiędzy działania mogą zostać poddane przeglądowi na podstawie wyników sprawozdań z oceny okresowej i z oceny końcowej. Powinno być możliwe uzyskanie dodatkowej elastyczności budżetowej dzięki ponownej dystrybucji środków pomiędzy działaniami, zgodnie z potrzebami, do właściwej lokalizacji i we właściwym czasie, przyznając pierwszeństwo działaniom przyczyniającym się do radzenia sobie z wyzwaniami dotyczącymi bezpieczeństwa związanymi z likwidacją i gospodarowaniem odpadami promieniotwórczymi bloków 1–4 elektrowni jądrowej Kozłoduw w Bułgarii oraz bloków 1 i 2 elektrowni jądrowej Bohunice V1 na Słowacji, bez uszczerbku dla innych działań prowadzonych na podstawie niniejszego rozporządzenia i zgodnie z rozporządzeniem finansowym.
- (15) Program powinien również obejmować uzyskiwanie wiedzy i dzielenie się zdobytymi doświadczeniami. Wiedza i zdobyte doświadczenia oraz wnioski, uzyskane w ramach Programu na temat procesu likwidacji obiektów jądrowych powinny być rozpowszechniane w Unii w koordynacji i synergii z unijnym programem działań likwidacyjnych na Litwie, działania takie przynoszą bowiem największą unijną wartość dodaną i przyczyniają się do bezpieczeństwa

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

⁽¹³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

pracowników i ludności, a także do ochrony środowiska. Zakres, procedura i aspekty ekonomiczne współpracy powinny być szczegółowo określone w wieloletnim programie prac i mogą również być przedmiotem umów między państwami członkowskimi lub umów zawartych z Komisją.

- (16) JRC powinno ułatwiać rozpowszechnianie wiedzy wśród różnych zainteresowanych stron w Unii w sposób skoordynowany, na przykład przez przeprowadzanie analiz rynkowych, przeglądów i ocen potrzeb w zakresie wiedzy w Unii, identyfikowanie potencjalnych kierunków współpracy, zainteresowanych stron i dziedzin, w których wiedza uzyskana podczas realizacji Programu mogłaby przynieść największą wartość dodaną, oraz opracowanie formatów wymiany wiedzy. Rozpowszechnianie uzyskanej wiedzy powinno być finansowane przez JRC. Każde państwo członkowskie powinno mieć możliwość zainicjowania rozwoju więzi i wymiany w celu rozpowszechniania wiedzy.
- (17) Likwidację obiektów jądrowych i gospodarowanie odpadami promieniotwórczymi objęte niniejszym rozporządzeniem należy przeprowadzić z wykorzystaniem najlepszej dostępnej fachowej wiedzy technicznej oraz z należyтым uwzględnieniem charakteru i specyfikacji technicznych obiektów, które mają zostać zlikwidowane, w celu zapewnienia bezpieczeństwa i jak największej skuteczności działania, a zatem przy uwzględnieniu najlepszych praktyk międzynarodowych.
- (18) Bułgaria, Słowacja oraz Komisja powinny zapewnić skuteczne monitorowanie i kontrolę przebiegu procesu likwidacji w celu uzyskania jak największej unijnej wartości dodanej ze środków przydzielonych na podstawie niniejszego rozporządzenia, chociaż ostateczna odpowiedzialność za likwidację spoczywa na dwóch zainteresowanych państwach członkowskich. Obejmuje to skuteczny pomiar postępów i wykonania oraz wdrażanie środków naprawczych w razie konieczności. W tym celu należy ustanowić komitet pełniący funkcje monitorujące i informujące, któremu współprzewodniczy przedstawiciel Komisji i zainteresowanego państwa członkowskiego. Podobnie grupa niezależnych ekspertów z państw członkowskich wyznaczonych przez Komisję pomaga w realizacji programu JRC likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami promieniotwórczymi.
- (19) Zgodnie z pkt 22 i 23 porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽¹⁴⁾ Program powinien być przedmiotem ewaluacji na podstawie informacji zgromadzonych zgodnie ze szczególnymi wymogami dotyczącymi monitorowania, przy czym należy unikać obciążeń administracyjnych, w szczególności dla państw członkowskich, a także nadmiernej regulacji. Wymogi te powinny, w stosownych przypadkach, obejmować mierzalne wskaźniki stanowiące podstawę ewaluacji skutków Programu w praktyce.
- (20) Działania w ramach programu Kozłoduj i programu Bohunice należy określić w granicach wyznaczonych przez plany likwidacji przedłożone przez Bułgarię i Słowację zgodnie z rozporządzeniem Rady (Euratom) nr 1368/2013 ⁽¹⁵⁾. W planach tych określono również zakres tych programów oraz końcowe stadia likwidacji, terminy oraz daty zakończenia. Obejmują one również działania likwidacyjne, związane z nimi harmonogram, koszty oraz wymagane zasoby ludzkie.
- (21) Działania w ramach programu Kozłoduj i programu Bohunice powinny być realizowane dzięki wspólnemu wysiłkowi finansowemu Unii oraz, odpowiednio, Bułgarii i Słowacji zgodnie z praktyką współfinansowania ustaloną w poprzednich programach.
- (22) Należy zatem uchylić rozporządzenie (Euratom) nr 1368/2013.
- (23) Sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 22/2016 pt. „Programy pomocy unijnej na rzecz likwidacji obiektów jądrowych na Litwie, w Bułgarii i na Słowacji – od 2011 r. poczyniono pewne postępy, lecz wciąż należy zmierzyć się z najpoważniejszymi wyzwaniami” zostało odpowiednio uwzględnione.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1368/2013 z dnia 13 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia unijnego dla programów pomocy dotyczących likwidacji obiektów jądrowych w Bułgarii i na Słowacji oraz uchylające rozporządzenia (Euratom) nr 549/2007 i (Euratom) nr 647/2010 (Dz.U. L 346 z 20.12.2013, s. 1).

- (24) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽¹⁶⁾.
- (25) Do niniejszego rozporządzenia stosuje się horyzontalne zasady finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 TFUE. Zasady te zostały ustanowione w rozporządzeniu finansowym i określają w szczególności procedurę uchwalania i wykonywania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród i wykonania pośredniego oraz przewidują kontrolę odpowiedzialności podmiotów upoważnionych do działań finansowych. Zasady przyjęte na podstawie art. 322 TFUE dotyczą również ogólnego systemu warunkowości służącego ochronie budżetu Unii.
- (26) Wyboru metod wykonywania i form finansowania unijnego określonych w niniejszym rozporządzeniu należy dokonywać na podstawie ich potencjału w zakresie osiągnięcia celów szczegółowych działań i możliwości uzyskania rezultatów, z uwzględnieniem w szczególności kosztów kontroli, obciążeń administracyjnych oraz spodziewanego ryzyka niezgodności z wymogami. Pod uwagę należy wziąć korzystanie z płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i kosztów jednostkowych, a także formę finansowania niepowiązanego z kosztami, zgodnie z art. 125 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia specjalny program finansowy dotyczący likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami promieniotwórczymi (zwany dalej „Programem”) na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r., ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb zidentyfikowanych na podstawie obecnej sytuacji. Program ten wspiera:
 - a) bezpieczną likwidację bloków 1–4 elektrowni jądrowej Kozłoduj w Bułgarii oraz bloków 1 i 2 elektrowni jądrowej Bohunice V1 na Słowacji, w tym gospodarowanie odpadami promieniotwórczymi, zgodnie z potrzebami zidentyfikowanymi w odpowiednim planie likwidacji; oraz
 - b) realizację procesu likwidacji obiektów jądrowych Komisji zlokalizowanych na terenie ośrodków Wspólnego Centrum Badawczego (JRC), a mianowicie JRC-Geel w Belgii, JRC-Karlsruhe w Niemczech, JRC-Ispira we Włoszech i JRC-Petten w Niderlandach, i gospodarowania pochodzącymi z tych obiektów odpadami promieniotwórczymi.
2. Niniejsze rozporządzenie określa cele Programu, jego budżet na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r., metody wykonywania i formy finansowania unijnego.

Artykuł 2

Definicje

Na potrzeby niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „likwidacja” oznacza środki administracyjne i techniczne przewidziane w prawie krajowym umożliwiające wyłączenie obiektu jądrowego spod niektórych lub wszystkich kontroli regulacyjnych i mające na celu zapewnienie długoterminowej ochrony ludności i środowiska, w tym ograniczenie poziomów pozostałych nuklidów promieniotwórczych w materiałach i na terenie danego obiektu jądrowego;

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- 2) „plan likwidacji” oznacza dokument zawierający szczegółowe informacje dotyczące zaproponowanej likwidacji i obejmujący następujące elementy: wybraną strategię likwidacji; harmonogram, rodzaj i kolejność działań likwidacyjnych; stosowaną strategię gospodarowania odpadami, w tym zwolnienia z nadzoru; zaproponowane stadium końcowe; przechowywanie oraz trwałe składowanie odpadów pochodzących z likwidacji; harmonogram likwidacji; szacunkowe koszty zakończenia likwidacji; oraz cele, oczekiwane rezultaty, kluczowe etapy i terminy, a także odpowiadające im kluczowe wskaźniki efektywności, w tym, w stosownych przypadkach, wskaźniki oparte na wartości wypracowanej. Plan likwidacji jest przygotowywany przez posiadacza zezwolenia dla obiektu jądrowego i znajduje odzwierciedlenie w wieloletnich programach prac w ramach Programu;
- 3) „program Kozłoduj” oznacza część Programu dotyczącą likwidacji bloków 1–4 elektrowni jądrowej Kozłoduj, zlokalizowanej w miejscowości Kozłoduj w Bułgarii;
- 4) „program Bohunice” oznacza część Programu dotyczącą likwidacji bloków 1 i 2 reaktora elektrowni jądrowej Bohunice V1, zlokalizowanej w miejscowości Jaslovské Bohunice na Słowacji;
- 5) „program JRC likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami promieniotwórczymi” oznacza część Programu dotyczącą likwidacji obiektów jądrowych Komisji zlokalizowanych na terenie ośrodków JRC, a mianowicie JRC-Geel w Belgii, JRC-Karlsruhe w Niemczech, JRC-Ispira we Włoszech i JRC-Petten w Niderlandach, i gospodarowania odpadami pochodzącymi z tych obiektów odpadami promieniotwórczymi.

Artykuł 3

Cele Programu

1. Ogólnym celem Programu jest zapewnienie finansowania na rzecz likwidacji obiektów jądrowych oraz gospodarowania odpadami promieniotwórczymi zgodnie z potrzebami zidentyfikowanymi w odpowiednim planie likwidacji.
2. Na podstawie bieżących potrzeb dotyczących okresu od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. Program, oprócz uzyskiwania wiedzy na temat procesu likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami promieniotwórczymi będącej wynikiem działań likwidacyjnych, ma w szczególności na celu:
 - a) pomoc Bułgarii i Słowacji w realizacji odpowiednio programu Kozłoduj i programu Bohunice, w tym w zakresie gospodarowania odpadami promieniotwórczymi i ich przechowywania zgodnie z potrzebami zidentyfikowanymi w odpowiednim planie likwidacji, ze szczególnym uwzględnieniem radzenia sobie z wyzwaniami dotyczącymi bezpieczeństwa w ramach tych programów; oraz
 - b) wsparcie programu JRC likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami promieniotwórczymi.
3. Program ma następujące cele szczegółowe:
 - a) przeprowadzenie działań ujętych w odpowiednich planach likwidacji, demontaż i dekontaminacja bloków 1–4 elektrowni jądrowej Kozłoduj i bloków 1 i 2 elektrowni jądrowej Bohunice, w tym powiązanych systemów, struktur i komponentów oraz budynków pomocniczych, bezpieczne gospodarowanie odpadami promieniotwórczymi zgodnie z potrzebami zidentyfikowanymi w odpowiednich planach likwidacji, a także wsparcie zasobów ludzkich oraz kontynuowanie zwalniania bloków 1–4 elektrowni jądrowej Kozłoduj i bloków 1 i 2 elektrowni jądrowej Bohunice z kontroli regulacyjnej;
 - b) wsparcie planu likwidacji i prowadzenie działań zgodnie z prawem krajowym przyjmującego państwa członkowskiego w zakresie demontażu i dekontaminacji obiektów jądrowych Komisji zlokalizowanych na terenie ośrodków JRC, bezpieczne gospodarowanie powiązanych z nimi odpadami promieniotwórczymi i, w stosownych przypadkach, przygotowanie opcjonalnego przeniesienia stosownych zobowiązań związanych z likwidacją obiektów jądrowych z JRC na przyjmujące państwo członkowskie;
 - c) rozwijanie przez JRC więzi i wymiany między zainteresowanymi stronami w Unii w zakresie likwidacji obiektów jądrowych z myślą o zapewnieniu rozpowszechniania wiedzy i wymiany doświadczeń we wszystkich istotnych obszarach, takich jak badania naukowe i innowacje, regulacje i szkolenia, oraz w celu tworzenia potencjalnych synergii na poziomie Unii.

Przeniesienie, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. b), nie może zostać narzucone przyjmującemu państwu członkowskiemu i stanowi ono przedmiot wzajemnego porozumienia dwustronnego zawartego między Komisją a przyjmującym państwem członkowskimi. Wzajemne porozumienie dwustronne musi zawierać postanowienie, zgodnie z którym wszystkie koszty likwidacji obiektów jądrowych Komisji zlokalizowanych na terenie ośrodków JRC i przechowywania powiązanych z nimi odpadów promieniotwórczych pokrywa Unia; porozumienie to musi być w pełni zgodne z dyrektywą 2011/70/Euratom.

4. Dokładny opis celów szczegółowych przedstawiono w załącznikach I, II i III. Na podstawie wyników ocen przeprowadzonych zgodnie z art. 11, Komisja może zmienić, w drodze aktów wykonawczych, załącznik I lub II zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 13 ust. 2.

Artykuł 4

Budżet Programu

1. Pula środków finansowych na realizację Programu na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. wynosi 466 000 000 EUR w cenach bieżących.
2. Kwotę, o której mowa w ust. 1, dzieli się na następujące kategorie wydatków:
 - a) 63 mln EUR na działania w ramach programu Kozłoduj;
 - b) 55 mln EUR na działania w ramach programu Bohunice;
 - c) 348 mln EUR na działania w ramach programu JRC likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami promieniotwórczymi, w tym działania służące realizacji celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 3 lit. c).
3. Elastyczność budżetową można uzyskać poprzez ponowny podział środków między działania w ramach Programu, po przeprowadzeniu ocen zgodnie z art. 11, i zgodnie z rozporządzeniem finansowym, przyznając pierwszeństwo działaniom przyczyniającym się do radzenia sobie z wyzwaniami dotyczącymi bezpieczeństwa związanymi z likwidacją obiektów jądrowych i gospodarowaniem odpadami promieniotwórczymi.
4. Kwota, o której mowa w ust. 1, może obejmować wydatki związane z działaniami zawartymi w odpowiednich planach likwidacji w ramach realizacji Programu, takimi jak działania przygotowawcze, działania w zakresie monitorowania, kontroli, audytu i oceny obejmujące systemy informatyczne dla przedsiębiorstw.
5. Zobowiązania budżetowe z tytułu działań trwających dłużej niż jeden rok budżetowy można rozłożyć na kilka lat na roczne raty.

Artykuł 5

Rozpowszechnianie wiedzy

1. Wiedza uzyskana w procesie realizacji Programu jest rozpowszechniana na poziomie unijnym.
2. Działania służące realizacji działania, o którym mowa w ust. 1, są finansowane w ramach programu JRC likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami. JRC koordynuje strukturyzację wiedzy i jej rozpowszechnianie wśród państw członkowskich.
3. Proces rozpowszechniania wiedzy jest włączany do programów prac, o których mowa w art. 9, i w nich zdefiniowany.

Artykuł 6

Metody wykonania i formy finansowania unijnego

1. Program jest wykonywany według metody zarządzania bezpośredniego zgodnie z rozporządzeniem finansowym lub według metody zarządzania pośredniego z udziałem podmiotów wymienionych w art. 62 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego.
2. Finansowanie unijne w ramach Programu może być zapewnione w dowolnej formie przewidzianej w rozporządzeniu finansowym.

Artykuł 7

Działania kwalifikowalne

Do finansowania unijnego kwalifikują się wyłącznie działania służące realizacji celów określone w art. 3.

Artykuł 8

Stopy współfinansowania

Bez uszczerbku dla art. 190 ust. 1 rozporządzenia finansowego maksymalna stopa współfinansowania unijnego mająca zastosowanie w okresie, o którym mowa w art. 4 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, nie przekracza 50 % w przypadku programu Kozłoduj oraz 50 % w przypadku programu Bohunice. Pozostałą część współfinansowania zapewniają, odpowiednio, Bułgaria i Słowacja. Działania niezbędne do rozpowszechniania wiedzy, o której mowa w art. 5 niniejszego rozporządzenia, finansuje Unia na poziomie 100 %.

Artykuł 9

Programy prac

1. Program Bohunice i program Kozłoduj realizowane są w ramach wieloletnich programów prac, o których mowa w art. 110 rozporządzenia finansowego. Wieloletnie programy prac przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 13 ust. 2.
2. Program JRC likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami promieniotwórczymi jest realizowany w ramach wieloletnich programów prac i jest przyjęty zgodnie z procedurą określoną w art. 4 decyzji Komisji 96/282/Euratom ⁽¹⁷⁾.
3. Wieloletnie programy prac, o których mowa w ust. 1 i 2, odzwierciedlają plany likwidacji służące jako punkt odniesienia dla monitorowania i oceny programu Kozłoduj i programu Bohunice.
4. W wieloletnich programach prac, o których mowa w ust. 1 i 2, określa się obecny stan, cele, oczekiwane rezultaty, powiązane wskaźniki efektywności i harmonogram wykorzystania środków, a także określa się szczegóły dotyczące rozpowszechniania wiedzy.

Artykuł 10

Sprawozdawczość i monitorowanie

1. Wskaźniki na potrzeby sprawozdawczości dotyczącej postępów Programu w realizacji celów określonych w art. 3 zawarto w załączniku IV.
2. System sprawozdawczości dotyczącej wykonania zapewnia efektywne, skuteczne i terminowe gromadzenie danych na potrzeby monitorowania realizacji i rezultatów Programu. W tym celu na odbiorców środków finansowych Unii oraz, w stosownych przypadkach, na państwa członkowskie nakłada się proporcjonalne wymogi dotyczące sprawozdawczości.
3. Na koniec każdego roku Komisja sporządza sprawozdanie z postępów dotyczących realizacji prac prowadzonych w poprzednich latach, w tym wylicza, jaki odsetek działań jest wynikiem zaproszeń do składania ofert, i przedstawia sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

⁽¹⁷⁾ Decyzja Komisji 96/282/Euratom z dnia 10 kwietnia 1996 r. w sprawie reorganizacji Wspólnego Centrum Badawczego (Dz.U. L 107 z 30.4.1996, s. 12).

*Artykuł 11***Ocena**

1. Oceny przeprowadza się w terminie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym.
2. Ocenę okresową Programu przeprowadza się z chwilą, gdy dostępne są wystarczające informacje na temat realizacji Programu, jednak nie później niż cztery lata od rozpoczęcia okresu określonego w art. 1 ust. 1. W ocenie okresowej uwzględnia się również kwestię zakresu zmian w wieloletnich programach prac, o których mowa w art. 9.
3. Po zakończeniu realizacji Programu, jednak nie później niż pięć lat po upływie okresu określonego w art. 1 ust. 1, Komisja przeprowadza ocenę końcową Programu.
4. Komisja przekazuje wnioski z ocen, wraz ze swoimi uwagami, Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

*Artykuł 12***Audyty**

Audyty dotyczące wykorzystania wkładu Unii i wkładu krajowego przeprowadzane przez osoby lub podmioty, w tym przez osoby lub podmioty inne niż te, które zostały upoważnione przez instytucje lub organy Unii, stanowią podstawę ogólnej pewności w rozumieniu art. 127 rozporządzenia finansowego.

*Artykuł 13***Komitet**

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

W przypadku gdy opinia komitetu ma zostać uzyskana w drodze procedury pisemnej, procedura ta kończy się bez osiągnięcia rezultatu, gdy – przed upływem terminu na wydanie opinii – zdecyduje o tym przewodniczący komitetu lub wniesie o to zwykła większość członków komitetu.

*Artykuł 14***Informacje, komunikacja i promocja**

1. Odbiorcy finansowania unijnego podają informacje o pochodzeniu tych środków oraz zapewniają eksponowanie finansowania unijnego, w szczególności podczas promowania działań i ich rezultatów, poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych ukierunkowanych informacji przeznaczonych dla różnych grup odbiorców, w tym dla mediów i opinii publicznej.
2. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z Programem oraz realizowanymi w jego ramach działaniami i uzyskanymi rezultatami.
3. Zasoby finansowe przydzielone na Program przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii, w zakresie, w jakim priorytety te są związane z celami określonymi w art. 3.

*Artykuł 15***Uchylenie**

Rozporządzenie (Euratom) nr 1368/2013 traci moc.

*Artykuł 16***Przepisy przejściowe**

1. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuację ani modyfikację działań rozpoczętych na podstawie rozporządzenia (Euratom) nr 1368/2013, które nadal stosuje się do tych działań aż do ich zamknięcia.
2. Z puli środków finansowych przeznaczonych na Program pokrywane mogą być również wydatki na pomoc techniczną i administracyjną niezbędne w celu zapewnienia przejścia między programem Kozłoduj i programem Bohunice a środkami przyjętymi na podstawie rozporządzenia (Euratom) nr 1368/2013.
3. W razie potrzeby w budżecie Unii obejmującym okres po roku 2027 mogą zostać zapisane środki na pokrycie wydatków przewidzianych w art. 4 ust. 3, aby umożliwić zarządzanie działaniami, które nie zostaną zakończone do dnia 31 grudnia 2027 r.

*Artykuł 17***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2021 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 25 stycznia 2021 r.

W imieniu Rady
J. BORRELL FONTELLES
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

Szczegółowy opis celów programu Kozłoduj

1. Celem ogólnym programu Kozłoduj jest pomoc Bułgarii w zakresie radzenia sobie z wyzwaniami dotyczącymi bezpieczeństwa związanymi z likwidacją bloków 1–4 elektrowni jądrowej Kozłoduj. Główne wyzwania dotyczące bezpieczeństwa, z jakimi trzeba sobie radzić w ramach programu Kozłoduj, to:
 - a) demontaż i dekontaminacja budynków i komponentów reaktorów zgodnie z planami likwidacji. Postępy w realizacji tego celu mają być mierzone ilością i rodzajem usuniętych materiałów, jak również za pomocą wartości wypracowanej;
 - b) bezpieczne gospodarowanie odpadami z likwidacji i odpadami promieniotwórczymi zgodnie z potrzebami zidentyfikowanymi w odpowiednim planie likwidacji, bezpieczne gospodarowanie aktywnymi materiałami i materiałami pochodzącymi z demontażu, w tym ich odkażanie aż do tymczasowego przechowywania lub trwałego składowania (w zależności od kategorii odpadów), jak również ukończenie infrastruktury gospodarowania odpadami i materiałami, w razie konieczności. Cel ten musi być realizowany zgodnie z planem likwidacji, z zastrzeżeniem niezbędnego gospodarowania odpadami promieniotwórczymi. Postępy w realizacji tego celu mają być mierzone ilością i rodzajem materiału zwolnionego z kontroli regulacyjnej oraz ilością i rodzajem bezpiecznie przechowywanych lub trwale składowanych odpadów, jak również za pomocą wartości wypracowanej; oraz
 - c) dalsze obniżanie zagrożenia radiologicznego. Postępy w realizacji tego celu mają być mierzone za pomocą oceny bezpieczeństwa działań i obiektu, ze wskazaniem sposobów, w jakie mogłyby wystąpić potencjalne narażenia, a także oszacowaniem prawdopodobieństwa i skali potencjalnych narażeń. W przypadku programu Kozłoduj oczekuje się, że zwolnienie obiektów z kontroli regulacyjnej do odpowiednich regulacyjnych poziomów uwolnień nastąpi do końca 2030 r.
2. Cel ogólny programu Kozłoduj jest uzupełniany przez cel polegający na zwiększeniu unijnej wartości dodanej tego programu poprzez wkład w rozpowszechnianie wiedzy na temat procesu likwidacji (wygenerowanej w ten sposób) we wszystkich państwach członkowskich. W okresie finansowania zaczynającym się w 2021 r. program Kozłoduj musi zrealizować:
 - a) rozwijanie więzi i wymian wśród zainteresowanych stron z Unii (np. państw członkowskich, organów ds. bezpieczeństwa, służb użyteczności publicznej i podmiotów prowadzących działalność w zakresie likwidacji);
 - b) dokumentowanie wiedzy formalnej i udostępnianie jej poprzez wielostronne transfery wiedzy na temat kwestii związanych z likwidacją i gospodarowaniem odpadami, najlepszych praktyk w zakresie zarządzania oraz wyzwań technologicznych i procesów likwidacji zarówno na poziomie operacyjnym, jak i organizacyjnym, w celu tworzenia potencjalnych synergii na poziomie unijnym.

Działania te mogą być finansowane przez Unię na poziomie 100 %.

Postępy w realizacji tego celu mają być mierzone liczbą wytworzonych produktów opartych na wiedzy i ich zasięg.

3. Trwałe składowanie wypalonego paliwa jądrowego i odpadów promieniotwórczych w głębokich warstwach geologicznych oraz jego przygotowanie jest wyłączone z puli środków finansowych, o której mowa w art. 4 ust. 1.

ZAŁĄCZNIK II

Szczegółowy opis celów programu Bohunice

1. Celem ogólnym programu Bohunice jest pomoc Słowacji w zakresie radzenia sobie z wyzwaniami dotyczącymi bezpieczeństwa związanymi z likwidacją bloków 1 i 2 elektrowni jądrowej Bohunice V1. Główne wyzwania dotyczące bezpieczeństwa, z jakimi trzeba sobie radzić w ramach programu Bohunice, to:
 - a) demontaż i dekontaminacja budynków i komponentów reaktorów zgodnie z planami likwidacji. Postępy w realizacji tego celu mają być mierzone ilością i rodzajem usuniętych materiałów, jak również za pomocą wartości wypracowanej;
 - b) bezpieczne gospodarowanie odpadami z likwidacji i odpadami promieniotwórczymi zgodnie z potrzebami zidentyfikowanymi w odpowiednim planie likwidacji, bezpieczne gospodarowanie aktywnymi materiałami i materiałami pochodzącymi z demontażu, w tym ich odkażanie aż do tymczasowego przechowywania lub trwałego składowania (w zależności od kategorii odpadów), jak również ukończenie infrastruktury gospodarowania odpadami i materiałami, w razie konieczności. Cel ten musi być realizowany zgodnie z planem likwidacji, z zastrzeżeniem niezbędnego gospodarowania odpadami promieniotwórczymi. Postępy w realizacji tego celu mają być mierzone ilością i rodzajem materiału zwolnionego z kontroli regulacyjnej oraz ilością i rodzajem bezpiecznie przechowywanych lub trwale składowanych odpadów, jak również za pomocą wartości wypracowanej; oraz
 - c) dalsze obniżanie zagrożenia radiologicznego. Postępy w realizacji tego celu mają być mierzone za pomocą oceny bezpieczeństwa działań i obiektu, ze wskazaniem sposobów, w jakie mogłyby wystąpić potencjalne narażenia, a także oszacowaniem prawdopodobieństwa i skali potencjalnych narażeń. W przypadku programu Bohunice oczekuje się, że zwolnienie obiektów z kontroli regulacyjnej do odpowiednich regulacyjnych poziomów uwolnień nastąpi do 2025 r.
2. Cel ogólny programu Bohunice jest uzupełniany przez cel polegający na zwiększeniu unijnej wartości dodanej tego programu poprzez wkład w rozpowszechnianie wiedzy na temat procesu likwidacji (wygenerowanej w ten sposób) we wszystkich państwach członkowskich. W okresie finansowania zaczynającym się w 2021 r. program Bohunice musi zrealizować:
 - a) rozwijanie więzi i wymian wśród zainteresowanych stron z Unii (np. państw członkowskich, organów ds. bezpieczeństwa, służb użyteczności publicznej i podmiotów prowadzących działalność w zakresie likwidacji);
 - b) dokumentowanie wiedzy formalnej i udostępnianie jej poprzez wielostronne transfery wiedzy na temat kwestii związanych z likwidacją i gospodarowaniem odpadami, najlepszych praktyk w zakresie zarządzania oraz wyzwań technologicznych i procesów likwidacji zarówno na poziomie operacyjnym, jak i organizacyjnym, w celu tworzenia potencjalnych synergii na poziomie unijnym.

Działania te mogą być finansowane przez Unię na poziomie 100 %.

Postępy w realizacji tego celu mają być mierzone liczbą wytworzonych produktów opartych na wiedzy i ich zasięgiem.

3. Trwałe składowanie wypalonego paliwa jądrowego i odpadów promieniotwórczych w głębokich warstwach geologicznych oraz jego przygotowanie jest wyłączone z puli środków finansowych, o której mowa w art. 4 ust. 1.

ZAŁĄCZNIK III

Szczegółowy opis celów programu JRC likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami promieniotwórczymi

1. Celem ogólnym programu JRC likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami promieniotwórczymi jest dążenie do likwidacji obiektów jądrowych Komisji zlokalizowanych na terenie ośrodków JRC, a mianowicie JRC-Geel w Belgii, JRC-Karlsruhe w Niemczech, JRC-Ispra we Włoszech i JRC-Petten w Niderlandach, oraz bezpieczne gospodarowanie wypalonym paliwem jądrowym, materiałami jądrowymi i odpadami promieniotwórczymi. Cel ogólny programu JRC likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami promieniotwórczymi jest uzupełniany przez cel polegający na zwiększeniu unijnej wartości dodanej tego programu poprzez wkład w rozpowszechnianie wiedzy na temat procesu likwidacji obiektów jądrowych (uzyskanej w ten sposób) we wszystkich państwach członkowskich. W okresie finansowania zaczynającym się w 2021 r. program JRC likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami promieniotwórczymi musi zrealizować:
 - 1.1. Na terenie wszystkich ośrodków:
 - a) bezpieczne gospodarowanie odpadami promieniotwórczymi, materiałami jądrowymi i wypalonym paliwem jądrowym;
 - b) identyfikowanie i opracowywanie wariantów przeniesienia zobowiązań związanych z likwidacją i gospodarowaniem odpadami na przyjmujące państwo członkowskie na podstawie wzajemnego porozumienia dwustronnego zawartego między Komisją a przyjmującym państwem członkowskim;
 - c) rozwijanie więzi i wymian wśród zainteresowanych stron z Unii (np. państw członkowskich, organów ds. bezpieczeństwa, służb użyteczności publicznej i podmiotów prowadzących działalność w zakresie likwidacji);
 - d) dokumentowanie wiedzy formalnej i udostępnianie jej poprzez wielostronne transfery wiedzy na temat kwestii związanych z likwidacją i gospodarowaniem odpadami, najlepszych praktyk w zakresie zarządzania oraz wyzwań technologicznych i procesów likwidacji zarówno na poziomie operacyjnym, jak i organizacyjnym, w celu tworzenia potencjalnych synergii na poziomie unijnym.
 - 1.2. Na terenie ośrodka JRC-Ispra (w zależności od wydania odpowiednich zezwoleń przez włoskie organy ds. bezpieczeństwa), zgodnie z prawem krajowym:
 - a) odzyskiwanie, przetwarzanie i bezpieczne przechowywanie odpadów historycznych;
 - b) odzyskiwanie, przetwarzanie i bezpieczne przechowywanie materiałów jądrowych i wypalonego paliwa jądrowego;
 - c) likwidacja obiektów, które zostały zamknięte.
 - 1.3. Na terenie ośrodka JRC-Karlsruhe (w zależności od wydania odpowiednich zezwoleń przez niemieckie organy ds. bezpieczeństwa), zgodnie z prawem krajowym:
 - a) likwidacja przestarzałych urządzeń;
 - b) zmniejszenie zapasów odpadów promieniotwórczych, materiałów jądrowych i wypalonego paliwa jądrowego;
 - c) likwidacja obiektów, które zostały zamknięte, i przechowywanie powiązanych z nimi odpadów promieniotwórczych;
 - d) etapy przygotowawcze likwidacji części budynków.
 - 1.4. Na terenie ośrodka JRC-Petten (w zależności od wydania odpowiednich zezwoleń przez niderlandzkie organy ds. bezpieczeństwa), zgodnie z prawem krajowym:
 - a) zmniejszenie zapasów odpadów promieniotwórczych, materiałów jądrowych i wypalonego paliwa jądrowego;
 - b) odzyskiwanie i przetwarzanie historycznych odpadów promieniotwórczych i bezpieczne gospodarowanie nimi;
 - c) etapy przygotowawcze likwidacji reaktora wysokostrumieniowego (HFR);
 - d) likwidacja obiektów wysokostrumieniowych i bezpieczne gospodarowanie powiązanych z nimi odpadami promieniotwórczymi.
 - 1.5. Na terenie ośrodka JRC-Geel (w zależności od wydania odpowiednich zezwoleń przez belgijskie organy ds. bezpieczeństwa), zgodnie z prawem krajowym:
 - a) likwidacja przestarzałych urządzeń;
 - b) zmniejszenie zapasów odpadów promieniotwórczych i materiałów jądrowych;
 - c) etapy przygotowawcze likwidacji części budynków.

Postępy w realizacji tego celu mają być mierzone, w odpowiednich przypadkach, ilością i rodzajem bezpiecznie przechowywanych lub trwale składowanych odpadów, ilością i rodzajem bezpiecznie przechowywanych lub trwale składowanych materiałów jądrowych i wypalonego paliwa jądrowego oraz ilością i rodzajem usuniętych materiałów. Postępy programu JRC likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami promieniotwórczymi mają być co do zasady mierzone oczekiwanymi rezultatami, kluczowymi etapami i terminami, a także odpowiadającymi im kluczowymi wskaźnikami efektywności, w tym stosownie do przypadku wskaźnikami opartymi na wartości wypracowanej.

2. Cel ogólny programu JRC likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami promieniotwórczymi jest uzupełniany przez cel polegający na zwiększeniu unijnej wartości dodanej tego programu poprzez wkład w rozpowszechnianie wiedzy na temat procesu likwidacji (wygenerowanej w ten sposób) we wszystkich państwach członkowskich. W okresie finansowania zaczynającym się w 2021 r. program JRC likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami promieniotwórczymi musi zrealizować:
 - 2.1. rozwijanie więzi i wymian wśród zainteresowanych stron z Unii (np. państw członkowskich, organów ds. bezpieczeństwa, służb użyteczności publicznej i podmiotów prowadzących działalność w zakresie likwidacji);
 - 2.2. dokumentowanie wiedzy formalnej i udostępnianie jej poprzez wielostronne transfery wiedzy na temat kwestii związanych z likwidacją i gospodarowaniem odpadami, najlepszych praktyk w zakresie zarządzania oraz wyzwań technologicznych i procesów likwidacji zarówno na poziomie operacyjnym, jak i organizacyjnym, w celu tworzenia potencjalnych synergii na poziomie unijnym.

Postępy w realizacji tego celu mają być mierzone ilością wytworzonych produktów opartych na wiedzy i ich zasięgiem.

3. Trwale składowanie wypalonego paliwa jądrowego i odpadów promieniotwórczych w głębokich warstwach geologicznych jest włączone do zakresu programu JRC likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami promieniotwórczymi zgodnie z wymogami dyrektywy 2011/70/Euratom.

ZAŁĄCZNIK IV

Wskaźniki na potrzeby sprawozdawczości dotyczącej postępów Programu w realizacji celów określonych w art. 3

1) Gospodarowanie odpadami promieniotwórczymi:

— ilość oraz rodzaj bezpiecznie przechowywanych lub trwale składowanych odpadów wraz z rocznymi celami w podziale na rodzaj, w ramach realizacji kluczowych etapów Programu;

2) Demontaż i dekontaminacja:

— ilość i rodzaj usuniętych materiałów wraz z rocznymi celami w podziale na rodzaj, w ramach realizacji kluczowych etapów Programu.
